

[Εκτύπωση](#)

Δελτίο Τύπου και Υπόμνημα της Ολομέλειας Προέδρων των Ενώσεων-Μελών της ΠΟΦΕΕ της 7ης Απριλίου 2021

[Κάντε κλικ εδώ για να μεταβείτε στο Υπόμνημα](#)

Αθήνα, 14 Απριλίου 2021

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

της Ολομέλειας Προέδρων των Ενώσεων-Μελών της Π.Ο.Φ.Ε.Ε.
της 7^{ης} Απριλίου 2021

Σε μία μαραθώνια τηλεδιάσκεψη που διήρκησε περισσότερο από 8 ώρες, την **Τετάρτη 7 Απριλίου 2021**, οι Πρόεδροι των Ενώσεων - Μελών της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών (**Π.Ο.Φ.Ε.Ε.**), διαμορφώνοντας **γόνιμο διάλογο** προβληματισμού και εμπειριστατωμένης ανάλυσης, μετέφεραν τις θέσεις και τις απόψεις για τα γεγονότα που απασχολούν τόσο σε τοπικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο επικράτειας τους Λογιστές-Φοροτεχνικούς, μέλη των Ενώσεών τους.

Κατά την έναρξη της Ολομέλειας, απεύθυναν χαιρετισμό ο Υφυπουργός Οικονομικών κος **Απόστολος Βεσυρόπουλος** και ο Διοικητής της ΑΑΔΕ κος **Γιώργος Πιτσιλής**, αναγνωρίζοντας ιδιαίτερα την προσφορά και τον σημαντικό ρόλο που έχουν διατελέσει οι Λογιστές-Φοροτεχνικοί που *«αποτελεί πολύτιμο αρωγό και έχει συμβάλει καθοριστικά στη διαχείριση της πανδημίας»*.

Στην ατζέντα των θεμάτων που συζητήθηκαν, **κυριάρχησαν τα φλέγοντα ζητήματα** που έχουν παραμείνει χωρίς ουσιαστική λύση, και τα οποία είχαν συζητηθεί και αποτελέσει μέρος της αντίστοιχης επιστολής (και εμπειριστατωμένων προτάσεων) που είχε συνταχθεί μετά την έκτακτη Ολομέλεια Προέδρων **της 18ης Ιουνίου 2020** και είχε **αποσταλεί** προς την Κυβέρνηση, τα πολιτικά κόμματα και βέβαια προς την Φορολογική και Ασφαλιστική Διοίκηση.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας κ. **Βασίλης Καμπάνης**, ξετύλιξε **τη διαχρονική δράση** και τα κομβικά σημεία των παρεμβάσεων και ανάδειξης της επικοινωνήσε των **καθημερινών προβλημάτων** στα κατά περίπτωση αρμόδια Υπουργεία και υπηρεσίες.

Ανέφερε όλες τις περιπτώσεις των **ανθρωπίνως δυνατών λύσεων** στις **πίεσεις των προθεσμιών**, το **άνοιγμα** των εφαρμογών για επαναλήψεις των δηλωτικών και **ανυπαίτιων λαθών**, όπως **ενδεικτικά** στις επιστρεπτές προκαταβολές, τις αναστολές, τα ενοίκια κ.α.

Ο κ. Καμπάνης **επανάλαβε** ότι ως Ομοσπονδία **κάνουμε συνδικαλιστική δράση με «το πράττειν και όχι το φαίνεστε»**, ενώ **επανακωδικοποίησε** τις **πάγιες θέσεις** για τα **ηλεκτρονικά βιβλία**, όπως αυτές έχουν γεννηθεί μέσα από μακρές συζητήσεις και ψηφίσματα των Γενικών Συνελεύσεων, με συχνή παρουσία του Διοικητή της ΑΑΔΕ, αλλά και από πληθώρα σεμιναρίων.

myDATA:

Στο θέμα των Ηλεκτρονικών Βιβλίων, δεν απουσίασε από κάθε ομιλητή η θέση της Ένωσης που εκπροσωπούσε, ούτε βεβαίως οι προτάσεις, η κριτική και ο προβληματισμός που σχετίζεται με την υλοποίηση του μέτρου στην τρέχουσα δύσκολη περίοδο.

Για τα Ηλεκτρονικά Βιβλία ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας επανέλαβε τις ανάλογες ασυμβίβαστες προϋποθέσεις για την σωστή λειτουργία του εγχειρήματος με επίκεντρο την όλη εμπλοκή και ευθύνη του νόμιμου Λογιστή - Φοροτεχνικού με υπογραφή χωρίς όρια τζίρου, εξηγώντας τον κίνδυνο της παραοικονομίας και φοροδιαφυγής αν υπάρχουν υπόχρεες οντότητες και μη υπόχρεες, όσον αφορά την υποχρέωση χαρακτηρισμού από πιστοποιημένο Λογιστή-Φοροτεχνικό, όπως με εσφαλμένη ερμηνεία των ισχυουσών διατάξεων (τις οποίες για ακόμη μια φορά επικαλέστηκε) ορίζει η κοινή εξουσιοδοτική απόφαση που προέβλεπε η σχετική διάταξη του νόμου (άρθρο 15Α του ΚΦΔ- Ν.4174/2013, όπως προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 30 του ν. 4646/2019).

Επί του κρίσιμου αυτού θέματος, στην ολομέλεια υιοθετήθηκαν για να συνδιαμορφώσουν την κοινή ατζέντα και αρκετές προτάσεις Ενώσεων της Ομοσπονδίας, οι οποίες μεταξύ άλλων αποτελούν προϋποθέσεις και συνδυάζουν την ευθύνη υπογραφής, ως «**μεγάλη υπόθεση στον όλο σχεδιασμό των myDATA**», στον αντίποδα μάλιστα της απαίτησης «**υποχρεωτικής υπογραφής** απάντων των δηλώσεων επιχειρήσεων **με μηδενικό όριο και ταυτόχρονη ευθύνη** του υπογράφοντα Λογιστή-Φοροτεχνικού ακόμα και με απώλεια της άδειας εξάσκησης επαγγέλματος ή και με ποινικές ευθύνες».

Ιδιαίτερα με γνώμονα τις **αυτονόητες δυσκολίες** επιβίωσης των επιχειρήσεων και των Λογιστών με τον διπλό και τριπλό φόρτο, τονίστηκε ότι για τη λειτουργία των myDATA μέχρι να ολοκληρωθεί **δεν πρέπει να επιβάλλονται πρόστιμα**, η δε διαβίβαση των εσόδων να είναι πρωταρχικό μέλημα **και προτεραιότητα** και να συνεπάγεται ταυτόχρονα την **κατάργηση των ΜΥΦ** για το έτος 2021 με τον χαρακτηρισμό των εξόδων να ακολουθεί σε μεγαλύτερο βάθος χρόνου. Άλλωστε με την διαπίστωση αυτή κινείται και η άποψη του Υφυπουργού του **Απόστολου Βεσυρόπουλου**, όπου κατά την ομιλία του, μεταξύ άλλων, υπογράμμισε ότι «...τα ηλεκτρονικά βιβλία δεν μπορούν να εφαρμοστούν όσο διαρκεί η πανδημία».

Το θέμα της ασθένειας και της ψυχικής υγείας του Λογιστή-Φοροτεχνικού απασχόλησε την Ολομέλεια, ακόμα περισσότερο λόγω και της απώλειας από τον κορωνοϊό (και όχι μόνο) αρκετών συναδέλφων τον τελευταίο χρόνο. Συγκεκριμένα, η ασθένεια, ενώ νομοθετήθηκε, δεν καλύπτει, **όπως ήταν η πάγια πρόταση της Π.Ο.Φ.Ε.Ε., το σύνολο των περιπτώσεων ασθένειας** (εντός και εκτός δημόσιου νοσοκομείου) **και θανάτου, καθώς και τις περιπτώσεις εγκυμοσύνης.**

Ήταν έντονη η αγανάκτηση στο θέμα αυτό και καταγράφηκε η **διεκδίκηση** να ξανά προστεθεί στη νέα «λίστα», μαζί με όλα τα θέματα που καλείται για ακόμη μια φορά να **σκύψει** με τη δέουσα βούληση η πολιτική ηγεσία (κυβέρνηση και αντιπολίτευση), ως ειλικρινή έκφραση της **ηθικής αναγνώρισης** του κρίσιμου ρόλου του Λογιστή - Φοροτεχνικού. **Να βελτιωθεί η υφιστάμενη** ρύθμιση έτσι όπως τη θέλει ο Κλάδος (στα πλαίσια της «ανωτέρας βίας») και μέσα **από την ασφάλεια δικαίου** των εργασιακών συνθηκών και των υπηρεσιών που προσφέρει στο Κράτος ο Λογιστής-Φοροτεχνικός, αλλά και των ανθρωπίνων **δικαιωμάτων και αγαθών της υγείας.**

Επιπρόσθετα, ζητήθηκε από το Δ.Σ. της Ομοσπονδίας να διερευνήσει την δυνατότητα εμβολιασμού κατά προτεραιότητα των συναδέλφων Λογιστών-Φοροτεχνικών ως «μείζον ζήτημα στην παρούσα συγκυρία, **να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη** περίοδος των φορολογικών δηλώσεων, **που εξαρτούν** τα δημόσια έσοδα», καθότι ο κίνδυνος είναι ορατός

από την ανάγκη να έρθουν οι συνάδελφοι σε επαφή με ακόμα μεγαλύτερο αριθμό φορολογούμενων, κάτι το οποίο δεν είναι εφικτό να γίνει εξ' αποστάσεως.

Θετική χαρακτηρίσε η Ολομέλεια το σχέδιο της Κυβέρνησης για νομοθετική ρύθμιση που θα προβλέπει τη συνδρομή (εκτός των Δικηγόρων) και των πιστοποιημένων Λογιστών – Φοροτεχνικών, στην ταχύτερη **έκδοση των συντάξεων του e-ΕΦΚΑ**, όπως έχει προαναγγείλει ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων κ. Κωστής Χατζηδάκης, (και επανέλαβε στην μεγάλη ενημερωτική εκδήλωση της Π.Ο.Φ.Ε.Ε. με τη Διοίκηση και τα στελέχη του e-ΕΦΚΑ στις 29 Μαρτίου 2021, όπου παρέστη), με την επιφύλαξη προϋποθέσεων (όρια ευθυνών, **κατάλληλη εκπαίδευση, κλπ**).

Ως μήνυμα και θέση προς την κοινωνία και στην πολιτική ηγεσία, καταγράφηκε από την Ολομέλεια, η **υπευθυνότητα** του Λογιστή - Φοροτεχνικού και ο επαγγελματισμός που αυτός επέδειξε εδώ και δώδεκα μήνες, επιστρατεύοντας τα βιολογικά και ψυχικά αποθέματα **πέρα και πάνω** από την **απειλή** του κινδύνου της πανδημίας για να σταθεί όρθια η οικονομία και η κοινωνία και να **μη χαθεί** ούτε ένα ευρώ **από τα μέτρα στήριξης**, καθώς πανθομολογουμένως μέσα από τις αλλεπάλληλες πλατφόρμες ξενύχταγε, με την **προτοφανή πίεση** των προθεσμιών.

Συμπερασματικά και με έντονη **την απόφαση** να **εκκινήσουν αποφασιστικά οι επόμενες ενέργειες** με **ενιαίο συλλογικό** επικοινωνιακό πρόγραμμα, οι Ενώσεις που έδωσαν με τους Προέδρους τους το παρόν στην Ολομέλεια, **προσυπογράφουν το παρόν Δελτίο Τύπου** που ως παράρτημα έχει και το **υπόμνημα** που θα **σταλεί** διαβαθμισμένα **αφενός** στους κκ Βεσυρόπουλο και Πιτσιλή που πήραν μέρος με την χαιρετιστήρια παρουσία τους **και αφετέρου στους αρμόδιους Υπουργούς, τα πολιτικά κόμματα, τις συνομοσπονδίες ΓΣΕΒΕΕ και ΕΣΕΕ και φυσικά στο επιστημονικό φορέα του κλάδου, το ΟΕΕ.**

Ακολουθεί το υπόμνημα με συνοπτική παρουσίαση των ζητημάτων που καλείται να επιλύσει η Κυβέρνηση.

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ (Π.Ο.Φ.Ε.Ε.)**

Ιουλιανού 42-46, 10434, Αθήνα,
Τηλ.: 210 82 53 445, Fax: 210 82 53 446
e-mail: info@pofee.gr, web site: www.pofee.gr

ΑΝ. ΑΝΑΓ. ΠΟΛ. ΠΡΩΤ ΑΘΗΝΩΝ 2923/94
ΑΡ. ΚΑΤ 545/4787/94

Π.Ο.Φ.Ε.Ε. - Ολομέλεια Προέδρων

Υπόμνημα

με συνοπτική παρουσίαση των ζητημάτων που ζητούν όλες οι Ενώσεις και η Π.Ο.Φ.Ε.Ε. να επιλύσει η κυβέρνηση
(Τετάρτη 7 Απριλίου 2021)

1. Ηλεκτρονικά βιβλία (myDATA) - Επαναφορά των πάγιων θέσεών μας

Η διαχρονική θετική θέση της Π.Ο.Φ.Ε.Ε. και η εξέλιξη - Η αξιοποίηση του Λογιστή – Φοροτεχνικού για την επιτυχία του εγχειρήματος, ως θεματοφύλακας και καθ' ύλην αρμόδιος για την ορθή εφαρμογή των εκάστοτε φορολογικών και εργατοασφαλιστικών διατάξεων.

Το καθολικό αίτημα των Λογιστών – Φοροτεχνικών και της Π.Ο.Φ.Ε.Ε. **για ορισμό μηδενικών ορίων** ακαθαρίστων εσόδων για την αρμοδιότητα του πιστοποιημένου Λογιστή-Φοροτεχνικού στα ηλεκτρονικά βιβλία - myDATA (εναρμόνιση των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν. 4308/2014 (ΕΛΠ), με το άρθρο 15Α του ΚΦΔ- Ν. 4174/2013 «Υποχρεωτική ηλεκτρονική διαβίβαση πληροφοριών» και την κανονιστική απόφαση Α. 1138/2020 της ΑΑΔΕ. **Υποχρεωτική υπογραφή** όλων των δηλώσεων επιχειρήσεων (φορολογικών και εργατοασφαλιστικών) **από μηδενικό όριο** και ταυτόχρονα **καθορισμός ευθυνών** του υπογράφοντα λογιστή φοροτεχνικού ακόμα και με απώλεια της άδειας εξάσκησης επαγγέλματος ή και με ποινικές ευθύνες.

Αναπόσπαστο μέρος **οι λοιπές προτάσεις** (πυλοτική εφαρμογή χωρίς πρόστιμα, χρονικός συνδυασμός όσο διαρκεί η πανδημία, ένταξη επιχειρήσεων και Λογιστών σε προγράμματα υλικοτεχνικής υποδομής, περαιτέρω εκπαίδευση και καμπάνια ενημέρωσης του επιχειρηματικού κόσμου)

2. Ασθένεια λογιστών – φοροτεχνικών

Νομοθετική βελτίωση της νέας διάταξης ώστε να **προβλέπει γεγονότα ασθένειας ή εγκυμοσύνης αλλά και απευκταίες περιπτώσεις θανάτου Λογιστών – Φοροτεχνικών:**

Σε περίπτωση που Λογιστής - Φοροτεχνικός βεβαιωμένα από δημόσιο νοσοκομείο ή συμβεβλημένο ιατρό του ΕΟΠΥΥ ασθενεί ή έχει νοσηλευτεί σε νοσοκομείο, οι προθεσμίες υποβολής των πάσης φύσης φορολογικών και ασφαλιστικών δηλώσεων και καταστάσεων του ιδίου και των εντολέων πελατών του που λήγουν σε ημερομηνίες που συμπίπτουν με τη διάρκεια της νοσηλείας ή της ασθένειας του, παρατείνονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα που ακολουθεί τον μήνα της ιατρικής

βεβαίωσης ασθενείας ή νοσηλείας του.

Επιπροσθέτως, οι προθεσμίες υποβολής των πάσης φύσης φορολογικών και ασφαλιστικών δηλώσεων και καταστάσεων της Λογίστριας - Φοροτεχνικού και των εντολέων πελατών της, παρατείνονται για ένα μήνα για το διάστημα που αφορά 15 ημέρες πριν και 15 ημέρες μετά από την ημερομηνία της ιατρικής βεβαίωσης του τοκετού.

Αντίστοιχα, στη τρίμηνη προθεσμία της παρ.3 αρ.93 του Ν.4764/2020 που αναφέρεται στην περίπτωση θανάτου του Λογιστή – Φοροτεχνικού, να καλύπτονται όλες τις περιπτώσεις θανάτου, ανεξαρτήτως αιτίας.

3. Διευθέτηση του χρόνου τιμολόγησης υπηρεσιών από τους Λογιστές – Φοροτεχνικούς.

Να γίνεται στα πλαίσια ετήσιας περιόδου, γιατί αποτελούν συνεχιζόμενες υπηρεσίες που ολοκληρώνονται στο τέλος του εκάστοτε φορολογικού έτους, οπότε γεννάται και η υποχρέωση έκδοσής του κατά νόμο σχετικού παραστατικού.

4. Καθιέρωση ενδεικτικού ελάχιστου κόστους για όλες τις εργασίες και υπηρεσίες που παρέχει ο Λογιστής- Φοροτεχνικός (αδειούχος από το ΟΕΕ), στα πλαίσια της πρόβλεψης του νομοθέτη για το δημόσιο συμφέρον (τόσο για εξωλογιστικές στα πλαίσια κοινωνικών μέτρων μέσω πλατφορμών, κλπ., όσο και για τις προβλεπόμενες στην άδειά του από το ΠΔ 340/1998 και άλλες σχετικές διατάξεις).

5. Εναρμόνιση διατάξεων πρόστιμου: Για τις περιπτώσεις υποβολής εκπρόθεσμων τροποποιητικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος αλλά και των καταστάσεων πληροφοριακού χαρακτήρα, ενώ έχει προηγηθεί εμπρόθεσμη αρχική, να ισχύσει ότι και για το ΦΠΑ και τους παρακρατούμενους (να μην επιβάλλεται πρόστιμο εάν έχει γίνει εμπρόθεσμη αρχική).

6. Όχι πρόστιμα για τις δηλωτικές υποχρεώσεις όσο διαρκεί η πανδημία

Ειδικά για το διάστημα του COVID-19, όλα τα πρόστιμα και για όλες τις δηλωτικές υποχρεώσεις (ασφαλιστικές και φορολογικές), να έχουν ενδεικτικό ποσό 1 ευρώ για λόγους ανωτέρας βίας (εφαρμογή της σχετικής διάταξης του αρ. 61 του ΚΦΔ – Ν. 4174/2013).

7. Θεσμοθέτηση με Υπ. Απόφαση σε εισήγηση και του Διοικητή της ΑΑΔΕ, κοινής διαρκούς επιτροπής από στελέχη της ΑΑΔΕ - Υπ. Οικονομικών και της Π.Ο.Φ.Ε.Ε..

Στόχος: ως διάυλος αποτελεσματικής και αμφίδρομης συνεργασίας. (με αρμοδιότητες παραγωγής επιλέξιμου υποστηρικτικού έργου στη Φορολογική Διοίκηση για την επίλυση ερμηνευτικών και άλλων ζητημάτων τόσο στον σχεδιασμό, όσο και στην εύρυθμη λειτουργία των διαφόρων ηλεκτρονικών εφαρμογών που κάνει χρήση καθημερινά ο Λογιστής- Φοροτεχνικός για όλες τις δηλωτικές υποχρεώσεις της επιχείρησης και των φορολογούμενων πολιτών. Η Π.Ο.Φ.Ε.Ε. θα μεταφέρει από τις 49

Ενώσεις της ανά τη Χώρα τα προκύπτοντα και χρίζοντα επίλυση ζητήματα, ώστε να αποφορτίζεται η ανυπαίτια πίεση και να εξασφαλίζεται η προσφορά του Λογιστή-Φοροτεχνικού σε ανθρώπινο εργασιακό και επαγγελματικό περιβάλλον με ασφάλεια δικαίου

8. **Επανεξέταση των αυστηρών προστίμων** (για παρακρατούμενο φόρο πχ. πλαστικής σακούλας ή φόρο διαμονής 10 ευρώ επιβάλλεται πρόστιμο του άρθρου 54 του ΚΦΕ – Ν.4174/2013, 250 ή 500 ευρώ).

Ομοίως επανεξέταση των προστίμων με τα νέα άρθρα 54 Ε και 54 ΣΤ που έφερε ο ν. 4714/2020 (15% επί των εσόδων -όχι κατώτερο των 10.000 ευρώ για απλογραφικά και 30.000 ευρώ για διπλογραφικά

«μη επίδειξη» = «μη τήρηση» = «μη διαφύλαξη» αυτών)

9. **Συντονισμός του χρόνου λειτουργίας των «πλατφορμών»** από τα διάφορα Υπουργεία, ώστε να μην συμπίπτουν με τις πολλαπλές παράλληλες δηλωτικές υποχρεώσεις των λογιστικών γραφείων και **θεσμοθέτηση ειδικής συμβουλευτικής «ομάδας παρατηρητηρίου»** από την αγορά, με συμμετοχή σε αυτή πρωτίστως Λογιστών – Φοροτεχνικών Ελευθέρων Επαγγελματιών από την Π.Ο.Φ.Ε.Ε.

10. **Δυνατότητα υποβολής ορθών επαναλήψεων αιτήσεων στις «πλατφόρμες»**, με τις οποίες γίνονται αιτήσεις για όλα τα μέτρα που αφορούν τον COVID-19.

11. **e-αποδείξεις – τεκμήρια – τέλος επιτηδεύματος – μείωση προκαταβολής:** Αναπροσαρμογή του μέτρου στο σύστημα των e-αποδείξεων για το 2020 και ακύρωση του «πέναλτι» λόγω lockdown. Να μην ισχύσουν **τεκμήρια διαβίωσης** για τους εργαζόμενους στους οποίους το κανονικό εισόδημά περιορίστηκε ανυπαίτια στο 2020 και στο 2021, λόγω αναστολής της σύμβασης εργασίας τους, στα μέτρα περιορισμού των συνεπειών της πανδημίας. Κατάργηση του τέλους **επιτηδεύματος** για το 2020 και σταδιακή οριστική κατάργηση.

Επανάληψη της διάταξης μείωσης η απαλλαγής της **προκαταβολής** φόρου εισοδήματος και για το 2021.

12. **Χρονοδιάγραμμα περιόδου υποβολής φορολογικών δηλώσεων** φυσικών και νομικών προσώπων φορολογικού έτους 2020 με κριτήρια τις έκτακτες συνθήκες λόγω της πανδημίας.

13. **Αναγνώριση και εισαγωγή των Λογιστών – Φοροτεχνικών στις ομάδες προτεραιότητας για την λήψη του εμβολίου** κατά του κορωνοϊού COVID-19 προκειμένου να **διασφαλιστεί** η απρόσκοπτη περίοδος των φορολογικών δηλώσεων, που εξαρτούν τα δημόσια έσοδα.

14. **Αποδοχή της εμπλοκής του λογιστή στην έκδοση των συντάξεων με παροχή δωρεάν εκπαίδευσης από τον e-ΕΦΚΑ** στους πιστοποιημένους Λογιστές – Φοροτεχνικούς που επιθυμούν να ασχοληθούν με την έκδοση των συντάξεων, με την επιύλαξη προϋποθέσεων (όρια ευθυνών, κατάλληλη εκπαίδευση, μη επιβάρυνση του συνταξιούχου κλπ.).

15. **Ενεργές πολιτικές και επαναπροσδιορισμός της επόμενης μέρας στην επαναλειτουργία** της οικονομίας με σαφή καθορισμό (λήψης μέτρων και προσδοκίας αποτελέσματος) στον σχεδιασμό αξιοποίησης των πόρων από το **ταμείο ανάκαμψης** συνδυαστικά με τους πόρους του ΕΣΠΑ. **Διαχωρισμός του ιδιωτικού χρέους με διακριτή** την περαιτέρω **διαχείριση των οφειλών** των επιχειρήσεων κατά την ανυπαίτια λόγω ανωτέρας βίας λειτουργία τους στην περίοδο της πανδημίας ως πληττόμενες και κλεισμένες με κρατική εντολή.

16. **Ολοκλήρωση της μείωσης των ασφαλιστικών εισφορών εντός του 2021** σύμφωνα με την προγραμματική δέσμευση της Κυβέρνησης περί μείωσης του μη μισθολογικού κόστους **κατά 5 μονάδες έως το 2022**. **Η «φορο-ασφαλιστική σφήνα» (tax wedge)**, ανέρχεται στο 38,4%, όταν ο μέσος όρος του ΟΟΣΑ είναι 30,8%. *«Η μείωση του μη μισθολογικού κόστους αποτελεί κεντρική επιλογή μας, γιατί ενισχύει το τρίπτυχο: θωράκιση της αγοράς εργασίας, βελτίωση στο εισόδημα των εργαζομένων και αύξηση των θέσεων απασχόλησης», είναι δηλώσεις της κυβέρνησης.*